

El món cooperatiu valencià mira a Mondragon i experimenta noves fórmules

La força de la unió

Aspiren a ser competitives amb la resta de fórmules empresarials sense renunciar als principis cooperatius. L'experiència de Mondragon és el seu model. Ara, amb dos anys de trajectòria, les 6 cooperatives integrades al Grup Empresarial Cooperatiu Valencià s'acosten a la CE sense por.

El big-bang del cooperativisme valencià modern tingué lloc el 1969 a la comarca de L'Horta amb el naixement de la **Cooperativa de Vivendes Populars** i de la cooperativa de serveis **COINSER**, encarregada de gestionar l'anterior. Al voltant d'aquell projecte s'agruparen un grup de professionals amb un objectiu comú: traslladar al País Valencià les experiències que les cooperatives basques de Mondragon estaven experimentant des de feia 15 anys en un model de gestió pioner a Europa.

D'aquell nucli van sorgir, al llarg dels anys 70 diferents cooperatives de diver-

sos sectors. **Consum**, en distribució comercial, **Caixa Popular** en el sector financer, **Grupo Coop** en consultoria, **La Florida** en el sector de la formació empresarial, **En Canya** dins el món del moble i **La Mediterrània** en vidre. El procés ha estat lent però, el 1988, les sis cooperatives decidiren aplegar esforços i, per fi, van imitar l'experiència basca constituint una cooperativa de segon grau: el **Grup Empresarial Cooperatiu Valencià (GECV)**. Aquest va tancar el passat exercici amb una facturació de 15.485 milions de pessetes i una plantilla conjunta de 1.379 socis treballadors.

Amb uns beneficis de 300 milions de pessetes, l'assemblea de GECV va decidir crear una **Societat d'Inversió Cooperativa**, dotada amb el 10% dels beneficis anuals i amb la funció de promoure nous projectes cooperatius.

SECV comença ara a rendibilitzar el nou model i tots els equips directius integrats en el projecte coincideixen a assenyalar que el nou marc possibilita alcançar economies d'escala, augmenta l'estabilitat de les diferents cooperatives i, sobretot, permet profunditzar la cultura empresarial cooperativa.

Consum, el vaixell insígnia de GECV, agrupa més de 25.000 socis consumidors.

Un organigrama amb noms propis

Nom	Forma	Tipus	Vendes	Recursos propis
 consum	mixta	serveis	13.211	413
 caixa popular	mixta	serveis	813	542
 GRUPO COOP	treball	serveis	120	26
 escola la florida	treball	serveis	152	81
 LA MEDITERRANEA	treball	industrial	1.045	480
 ENCANYA	treball	industrial	179	30

DISTRIBUCIÓ COMERCIAL

Amb 15 anys d'experiència en el món de la distribució comercial, **Consum** és la cooperativa més desenvolupada de GECV. 60 supermercats, una plantilla de 950 treballadors, 25.000 socis consumidors i unes vendes que el 1989 van ser de 13.400 milions de pessetes són els poders de Consum, on s'integren, seguint la fórmula de cooperativa mixta, consumidors i treballadors, els quals participen en règim d'igualtat en els òrgans socials.

Després de la posada en marxa del primer supermercat en Alaquàs, el 1975, Consum ha tingut un creixement progressiu que l'ha duta a absorbir altres cooperatives –com **Cofuca**, **Coceco** i **Codima**–, comprar empreses en crisi –**Costeprix** i **Vegeva**– i ampliar la seua xarxa comercial. Igualment, la marca de Consum és present al magatzem central de la cooperativa de segon grau que conformen a Catalunya un total de 45 cooperatives i a la **Cooperativa 70** de Caldas.

Aquesta vocació expansiva es reflecteix en qüestions claus com el capital social que han d'aportar els socis consumi-

dors (100 pessetes), la lliure entrada de clients als punts de venda i una política comercial en permanent creixement.

Així i tot, l'operació de més envergadura mampresa recentment per Consum ha estat la creació d'una societat anònima instrumental conjuntament amb la cooperativa de consum **Eroski** (125 supermercats i 48.000 milions de pessetes de facturació), integrada al **Grupo Cooperativo Mondragón**. Segons **Francesc Pons**, director-gerent de Consum, "aquesta estratègia de les dues cooperatives líders del sector té per objectiu crear un equip d'alta estratègia comercial i posar en marxa un pla d'expansió que comportarà la creació de 10 nous supermercats al País Valencià". L'operació preveu una inversió de 2.000 milions per part de Consum i la creació de 200 llocs de treball. Eroski, per la seua banda, invertirà 12.000 milions en nous establiments i crearà 500 llocs de treball.

A mig termini, l'acord preveu ampliar els punts de venda a Catalunya i establir una línia d'acció competitiva de cara a l'ofensiva que, a partir del 1993, llançaran els grups francesos i alemanys de distribució comercial.

EL BRAÇ FINANCER

La divisió financera del Grup, **Caixa Popular**, és l'única cooperativa de segon grau de GECV. Al seu si s'integren cooperatives dels sectors de serveis, vidre, moble, tèxtil, ensenyament, consum, vivendes, ceràmica, joguines i metal·lúrgica. És, per tant, la columna vertebral de GECV.

Creada el 1978 a imatge i semblança de la mondragoniana **Caja Laboral Popular**, Caixa Popular agrupa 74 cooperatives associades i compta amb una cartera de clients de 105 cooperatives. En la seua divisió empresarial es van assessorar durant els anys 80 bona part de les cooperatives valencianes i, de fet, Caixa Popular, "ha estat l'entitat que ha sabut difondre una certa cultura cooperativista alhora que servia com a centre difusor de nous criteris de gestió d'empresa", assenyala **Josep Soriano**, director general de Caixa Popular.

Dins de l'organigrama de Caixa Popular té especial protagonisme el seu departament d'assegurances, **Assecoop**, especialitzat en el sector cooperatiu i amb operacions en tots els rams del sector

Caixa Popular, el món financer en versió cooperatiua.

HAGA GIL

CONCEPTES	1987	1988	1989	Increment	
				ABS.	REL.
Ocupacions	750	1.214	1.379	165	14%
Vendes	7.796	12.756	15.483	2.727	21%
Cash-flow	381	538	680	142	26%
Beneficis	168	257	303	46	18%
Recursos propis	986	1.23	1.574	343	28%
Beneficis/ persona (milers)	224	212	220	8	4%
Beneficis/ rec.propis	17%	20.9%	19.3%		

Mondragon, el nord d'un moviment

Mondragon ha estat durant quatre dècades l'Arcàdia del moviment cooperativista de l'estat espanyol. De les ensenyances del pare **Arizmendi** va naixer, el 1956, a la localitat guipuscoana de Mondragon, l'empresa **Ulgor**, dedicada a la fabricació de tòfones i i cuines de petroli. 34 anys després, d'aquell embrió han aparegut 195 cooperatives que el 1989 van facturar més d'un quart de bilió de pessetes, amb un creixement del 23% respecte l'anterior exercici. Un *holding* que agrupa cooperatives dels sectors de la distribució comercial, construcció, beéns d'equip, electrodomèstics, financer components d'automòbil.

El **Grupo Cooperativo Mondragón**

agrupa a 21.000 treballadors i preveu una facturació per a enguany superior als 300.000 milions. Al seu si apareixen empreses com **Fagor**, únic fabricant de línia blanca de l'estat que encara no ha estat participat per capital estranger, amb una plantilla de quasi 80.000 persones i una facturació que aplega els 100.000 milions de pessetes, controla el 30% del mercat interior. O **Caja Laboral Popular**, amb un dipòsit de 275.000 milions de pessetes.

Ara, el grup ha d'afrontar el repte de reconvertir la seua estructura comarcal en una altra de tipus sectorial que li permeta funcionar com una societat anònima sense perdre els seus principis cooperatius i de democràcia interna.

(vida, accidents, responsabilitat civil, multiriscs, etc.

Nascuda el 1983 de la divisió empresarial de Caixa Popular, **Grupo Coop** actua dintre del Grup Empresarial abraçant les parcel·les de consultoria, si auditoria. Amb una plantilla de 32 persones i una facturació de 125 milions de pessetes (xifres del 1989), Grupo Coop acabarà enguany l'exercici amb una plantilla de 50 treballadors i una previsió de facturació superior als 200 milions.

Si bé la clientela de Grupo Coop la conformen, a més de cooperatives, societats anònimes laborals, empreses públiques, administració pública i empreses privades, la seua posició en relació al Grup Empresarial Cooperatiu Valencià li dóna una perspectiva preferent per analitzar les perspectives de futur del grup i la seua salut econòmica respecte al contexte econòmic que l'envolta.

En opinió de **Manel Ferrer Beltrán**, director de Grupo Coop, "les cooperatives que integren GECV estan molt orientades al mercat, tenen unes estratègies de creixement definides i una qualitat directiva capaç de suportar aquest creixement. De fet, totes gaudeixen de beneficis. Amb un present sòlid, ara han d'assegurar el futur aprofitant les fórmules federatives i associatives amb les cooperatives de Mondragón".

Albert Vicent